

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellanearum
Observationum Libri quatuor**

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. V. Locus Aristotelis initio Naturalis Auscultationis aliter citatus a
Galeo, quam in nostris libris exstat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

sum naturæ rerum cupidis qui non legerunt, visant
lib. 4. de Partibus Animalium, capite 6. & 10.

CAPUT V.

*Locus Aristotelis initio Naturalis Auscultationis
aliter citatus a Galeno, quam in nostris libris
exstat.*

Hunc locum ita expressum habemus. Οὐτε τῷ γεωμέτρῃ ὄντι λόγῳ ἐσὶ ἀρχὸς τὸν ἀ-
νελάντας αἴρχας, ἀλλὰ ἡτοιέτερας ἔπισημος,
ἢ πατῶν κοινῆς ἐτῶς ὅνδε τῷ περι αἴρχων. Quæ
sic Latine converti possunt: *Quemadmodum*
enim Geometræ non est amplius disputatio adversus eum, qui
Geometriæ principia evertit: sed hec disputatio aut alterius est
scientiæ, aut omnium communis: sic nec cuiquam de principiis.
Ita enim istud, τῷ, ita scriptum sine accentu, verten-
dum est: non autem ut vulgatæ horum librorum versiones
habent, ei vel illi, quæ de principiis. Ut omnibus non im-
peritis Græcæ linguae notum est. Sensus est: sicut Geo-
metræ non est ad eum ratio, sive disputatio; qui tollit
principia: sic nec cuiquam de principiis, *supple*, scientiæ
quam profitetur, est disputatio. Quin hæc vera sit lectio
hujus loci nullus dubito, cum & bonum sensum exhibeat,
& per omnes libros obtineat.

Non tamen silentio præterire possum, aliter a Galeno ci-
tari hunc locum lib. I. περὶ εοιχείων: hæc sunt Galeni ver-
ba: Οὐ γὰρ ἀντιλέγων τοῖς ἀναιρέσσιν ἥστινοσοῦν τέχνης τὰς
αἴρχας, ἐχότεχνίτης ἐσὶ τῆς ἀναιρέσιμης τέχνης, ἀλλ' ἔτε-
ρος τις. οὐτε δὲ σοι γένηται δῆλον κακή της ἐπίσολέλας ἕρσεως ἑ-
χούσης ὁδε. οὐτε γὰρ τῷ γεωμέτρῃ ὄντι λόγῳ ἐσὶ ἀρχὸς

τὸν

τὸν ἀναιροῦντα τὰς ἀρχὰς, ἀλλ' οἵτοι ἐτέρας ὑπεικόνις, ἢ
κοινὴ πασῶν, ὅντως ἴνδε φυσικῷ. Ita τῷ, pro articulo habet,
& vocem supplet, φυσικῷ; quæ in nostris libris desidera-
tur. Præterea pro his: ἡ πασῶν κοινῆς, in genitivo; Gal-
enus legit κοινῆ, hoc est, communiter. Quod & explicat
deinceps: Τοῖς γὰρ ἀναιρεῖσι τὰς ἀναργύρως Φαινόμενα, ἡ κοινὴ
πάντας ἀνθεώπτες μέμφεται προσῆκεν, ὡς ἀνατρέπουσι τὸν
εἰον, ἡ τέχνη τινὰ ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν ἀγωνίζομένην προσήκα-
δαι. i. Iis enim qui manifeste apparentia tollunt, succensere o-
portet: utpote qui vitam destruant; aut aliquam artem oppo-
nere, quæ pro principiorum salute pugnet. Ultraque lectio de-
fendi potest, sed mihi prior præferenda videtur. Tum quia,
ut dixi, hanc habent omnes libri, tum quia magis Aristote-
lica. Magis enim Aristotelica, quæ magis plene verita-
tem tradit. Hoc enim vult Aristoteles: ut Geometræ non
est ratio adversus eum, qui tollit sua principia: sic nec
cuiquam professori cujusque scientiæ particularis, ratio
est de principiis, hoc est, qua probet sua principia, e-
jus scilicet scientiæ, quam profitetur. Sic &, πασῶν κοι-
νῆς, malim legere, ut in editis libris, quam κοινὴ πα-
σῶν hanc enim lectionem solus Galenus: illam nobiles
Aristotelis interpres, Themistius, Simplicius, Philoponus
agnoscunt, & πασῶν κοινὴν ὑπεικόνιον exponunt aut metaphy-
sicam, aut dialecticam.